

Willem V van Holland: Frankfort, 12 mei 1330 – Le Quesnoy, 15 april 1389

Willem V van Holland was een zoon van keizer Lodewijk de Beier en Margaretha, gravin van Holland, Zeeland en Henegouwen. Hij is in de Nederlanden ook bekend als Willem van Beieren.

Graaf van Holland en Zeeland

Periode: 1354-1358

Voorganger: Margaretha van Henegouwen

Opvolger: Albrecht van Beieren

Graaf van Henegouwen

Periode: 1356-1389

Voorganger: Margaretha II van Henegouwen

Opvolger: Albrecht I van Beieren

Hertog van Beieren-Straubing

Periode: 1347-1389

Voorganger: Lodewijk IV van Beieren

Opvolger: Albrecht I van Beieren + Albrecht II

Na de dood van keizer Lodewijk de Beier in 1347 verdeelden zijn zoons in 1349 de bezittingen bij de tweede Beierse deling waarbij Willem I samen met broer Albrecht I van Beieren hertog van Beieren-Straubing werd.

Albrecht I van Beieren

Willem V werd in 1346 door Margaretha naar Holland gestuurd om het graafschap namens haar te besturen. Zelf verbleef ze in Henegouwen. Per 1 mei 1348 werd hij benoemd tot graaf en opvolger. Wel wilde Margaretha van de Hollanders een pensioen plus een uitkering-ineens. Daarover raakte de Hollandse adel diep verdeeld, terwijl de steden waren verarmd ten gevolge van de pest. Zo rezen de conflicten, die de geschiedenis in zouden gaan als de Hoekse en Kabeljauwse twisten.

De eerste slagen werden in het voordeel van de aanhangers van Willem V beslist, waarna Margaretha in 1354 definitief afstand deed van haar macht in Holland en Zeeland. Na haar overlijden 1356 erfde Willem ook Henegouwen (als Willem III van Henegouwen). In die functie bemiddelde hij in de Brabantse Successieoorlog, hetgeen leidde tot de Vrede van Aat tussen Brabant en Vlaanderen.

Hij woonde een groot deel van zijn tijd in de grafelijke woning bij de Ridderzaal, tot in de 19e eeuw Grote Zaal geheten, in Den Haag. Hij liet enkele gebouwen rondom deze Grote Zaal plaatsen en zorgde tevens voor een (eenvoudige) ommuring van wat later het Binnenhof ging heten. In 1353 trad de jurist Filips van Leiden in dienst van de jonge graaf.

De Ridderzaal van het Binnenhof, Den Haag

Willem V huwde in 1352 met Machteld van Lancaster (1335 - 1362), met wie hij zijn enige nakomeling kreeg, een dochter, die in 1356 overleed. Vanaf 1354 begon hij tekenen van krankzinnigheid te vertonen, toen hij onverwachts een van zijn aanhangers doodde (Gerard van Wateringe). Zijn jongere broer Albrecht van Beieren liet hem opsluiten in het kasteel van Le Quesnoy (Henegouwen) en nam als ruwaard de regering waar.

Kasteel van Le Quesnoy: Het bewaarde poortgebouw (17e-eeuws gebouw rond een 12e-eeuwse boog)

In 1358 verlegde Albrecht I zijn residentie naar Holland. Willem overleed daar in 1389. Hij is begraven in Valenciennes. In deze stad is zijn lichaam bijgezet in een graftombe in de Artois-kapel van de kerk van de minderbroeders.

Willem V verleende de volgende Hollandse steden stadsrechten: Monnickendam, Weesp, Naarden in 1355, Enkhuizen in 1356, Edam en Hoorn volgden in 1357.

Holland, Goudgulden van Willem van Beieren als Graaf Willem V van Holland, geslagen 1350-1389.

Uit een relatie met Catharina Gerrits Busendr. (1332-1370) werd een dochter geboren:

- Elisabeth van Beieren (ca.1350-1415). Zij trouwde met Bruysten Jans van Herwijnen ridder in 1386, kasteelheer van Loevestein (ca. 1330-1410).

Wapen van Willem.